

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Ajankohtaista korkeakoulutuksessa ja tieteessä:

- Ajankohtaiset säädöshankkeet
- Ennakkotietoa sopimuskauden 2025-2028 välitarkastelut
- Korkeakoulujen budjettirahoitus 2026

Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari 27.11.2025

Ylijohtaja Sirkku Linna

Yhden opiskeluoikeuden säännös

- Hallituksen esitys eduskuntaan **vko 50**
- **Muutokset voimaan 1.8.2026.** Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran otettaessa opiskelijoita **1.1.2027 alkavan koulutukseen** (syksyn 2026 yhteishaku).
- Lisätään lakeihin säännökset **opiskeluoikeuden päättymisestä**, kun opiskelija valmistuu tai luopuu opiskeluoikeudestaan. Kun opiskelija ottaa vastaan uuden tutkintoon johtavan opiskeluoikeuden hänen muut saman ja alemman tasoiset opiskeluoikeutensa päättyisivät.
- **Ei sovelleta** jatkotutkintoihin, MPKK:n ja PolAMK:n tutkintoihin, tilauskoulutukseen eikä kansainvälisiin yhteis- ja kaksoistutkintoihin.

Sote-alojen tutkintorakenneuudistus

- Tavoitteena vähentää moninkertaista korkeakoulutusta ja sujuvoittaa terveydenhoitaja- ensihoitaja- ja kätilökoulutusta hyödyntämällä **ns. modulaarista koulutusrakennetta**. Kaksoistutkintorakenne purettaisiin ja **jatkossa opiskelija suorittaisi vain yhden sosiaali- ja terveystieteiden AMK-tutkinnon ja sen lisäksi säännellyn koulutuksen**.
- **Koulutuspolut pysyisivät joko samoina tai nopeutuisivat**. Ainoastaan kätilökoulutuksen polku pidentyisi 4,5 vuodesta 5 vuoteen EU:n ammattipätevyysdirektiivistä johtuen.
- **Opintotukilakia- ja asetusta muutettaisiin tarpeellisin osin**, jotta nykytila pysyisi opiskelijan näkökulmasta pääosin ennallaan.
- Hallituksen esitys eduskuntaan **8.1.2026**
- **Voimaantulo 1.8.2028.**

Ulkomaanopintolain uudistaminen

- *”Osaavan ja koulutetun työvoiman vajeeseen puututaan tehokkailla keinoilla, mm. sujuvoittamalla ulkomaisten tutkintojen tunnustamista.”
”Tutkintojen tunnustamisen käsittelyaikoja sujuvoitetaan.”*
- Muutosten tavoitteena **viranomaisen tunnustamisprosessien järkevöittäminen**:
 - Rinnastamisen sijaan kelpoisuus
 - Enemmän osaamisen täydentämisen tapoja
 - Huomioidaan myös aiempi ammattikokemus ja opinnot
- Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle **keväällä 2026**. Lausuntokierros alkamassa.

Ennakkotietoa korkeakoulujen välitarkasteluista

- Ajankohdaksi haarukoitu 1.10.–27.11.2026.
- Välitarkastelujen toteutus rakenteellisesti vastaavalla tavalla kuin varsinaiset sopimusneuvottelut eli keskusteluna ministeriön ja korkeakoulun johdon välillä:
 - Opetus- ja kulttuuriministeriössä, läsnätilaisuutena (~1,5 tuntia/ korkeakoulu).
 - Lähtökohtaisesti korkeakoulukohtaiset keskustelut, halutessa korkeakoulukonserni.
 - Asialista yhdenmukainen, keskusteluissa sisältö rakentuu korkeakoulun raportoinnissaan tekemien nostojen ja ministeriön keskeisten huomioiden perusteella.
- Välitarkastelun ja toiminnan raportoinnin ohjeet korkeakouluille joulukuussa 2025.

Välitarkastelun jälkeiset jatkotoimet

- Toiminnan tuloksellisuuden tarkastelussa pääpaino on välitarkastelussa annettavassa ***suullisessa palautteessa***.
- Korkeakouluille annetaan lisäksi ***tiivis korkeakoulukohtainen kirjallinen palaute*** tammikuun 2027 aikana:
 - Välitarkastelussa esillä olleet ministeriön yleiset huomiot korkeakoululle sovittujen tavoitteiden ja kehittämistoimien edistymisestä.
 - Korkeakoululta mahdollisesti edellytettävät jatkotoimenpiteet.
 - Korkeakoulukohtaiset asemointi-indikaattoritiedot palautteen liitteenä.
- Koko korkeakoulusektoria koskevat ***keskeiset huomiot*** ovat esillä korkeakoulujen ja tiedelaitosten ***johdon seminaarissa*** loppuvuodesta 2026.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtionrahoitus 2026

- Yliopistojen valtionrahoitus 2,3 mrd. € (+ 48,6 M€)
- Ammattikorkeakoulujen valtionrahoitus 1,04 mrd. € (+ 20,3 M€)
- **Muutokset täydentävässä TAE:ssa:**
 - Koulutustason nostoon vuosille 2026-28 yhteensä 100 M€.
 - Lisäleikkaukset harkinnanvaraiseen rahoitukseen yht. 2,9 M€ (yo+amk).
 - Avoimena olevia kohdentamattomia säästöpäätöksiä OKM:n hallinnonalalla tällä hetkellä 3,8 M€ (pysyvä kohdentaminen) + 1,5 M€ (kokonaan kohdentamatta oleva erä) vuodesta 2027 lähtien.

Korkeakoulujen aloituspaikkamäärän lisääminen

Avoimen yliopiston ja avoimen ammattikorkeakoulun opintotuet

- Aiemmin päätetyn mukaisesti **9,9 milj. euroa** (yht. 42,1 milj. euron vuosille 2024–2027)

- **Pysyvä 3,8 milj. euron korotus** vuodesta 2026 alkaen

- **Uusi kertaluonteinen aloituspaikkalisäys 9,2 milj. euroa** (yht. 27,5 milj. euroa vuosille 26–28):
 - Noin noin puolet yliopistoille (5v) ja puolet ammattikorkeakouluille (3,5v)
 - Kohdennus talouskasvua tukeviin tutkintoihin ja ensikertalaisille.

- Aloituspaikkamäärän lisäämisestä seuraava **opintotuen lisäys yhteensä 16,6 milj. euroa**

- **Uusi kertaluonteinen korotus opintotuetuuteen 18,6 milj. euroa** (yht. 55,8 milj. euroa vuosille 2026–2028)

Kiitos!